

9 lot 46



UNIVERSITETSBIBLIOTEKET I BERGEN

M 2846

Det Nyttige Selskab, i Bergen  
L o v e  
for  
det nyttige Selskab i Bergen,  
forbedrede og vedtagne  
den 14de Marts 1776  
og  
etter gjennemførte og forandrede  
i April 1818.



---

Bergen, 1818.

Trykt hos R. Dahls Enke og Søn.

§ 1.

**S**elskabets Formaal er: ved Understøt-  
telse, Præmier, og, saavidt muligt, ved  
Veiledning og Exemplar, i Bergens  
Bye og Stift at fremme Production, Indu-  
strie, Almoe-Dplysning og Farvelighed.

§ 2.

Selskabet har Tres-Medlemmer, og contri-  
buerende Medlemmer.

§ 3.

Tres-Medlemmer ere alle saadanne, som  
Selskabet i en Generalforsamling hertil udnæv-  
ner.

§ 4.

Ved Generalforsamlingerne vælges nye  
Medlemmer. Ethvert Medlem erholder et  
Exemplar af disse Love.

§ 5.

Contingenten beregnes fra 1ste October til  
1ste October, og betales altid et Aar forud,  
4 Uger efter Antagelsens Datum af indenbyes,

( 3 )

og 12 Uger efter samme Datum af ubenbyes  
Medlemmer.

§ 6.

Contingentens Størrelse bestemmes for hvert  
Aar i Generalforsamlingen — dog maa den ikke  
overstige 5 Sølvspecier.

§ 7.

Bed Contingentens Betaling faaer hvert  
Medlem en trykt Kvittering under Cassererens  
Haand.

§ 8.

Giver Nogen, engang for alle, noget vist,  
i det mindste 100 Speciedaler, blive han derved,  
om han vil, frie for videre Tilskud.

§ 9.

Udestaaer Contingensten hos et Medlem over  
eet Aar, ansees han som udgaaen af Selstabet,  
men soges lovligen for Restancen.

§ 10.

Enhver Fraværende maa vedtage hvad de  
Nærvarende have besluttet.

§ 11.

Contribuerende Medlemmer alene vælges  
til Selstabets Præses og Embedsmænd.

A 2

( 4 )

§ 12.

Til en staaende Fond tager Selskabet aarslig, i det mindste en Syvendedeel af Indskudde-  
ne. Det Øvrige anvendes efter Selskabets  
Bestemmelse paa Generalforsamlingerne.

§ 13.

Alle Embedsmænd og Commissioner vælges  
paa Generalforsamlingerne.

§ 14.

Selskabet har altid en Præses, en Secre-  
tair, en Cafferer og fire faste Commissioner.

§ 15.

Præses vælges hvert tredie Aar; dog kan  
den Afgaaende modtage nyt Valg. Vil den  
Valgte ikke motage Valget, vælges paanye.

§ 16.

Engen Præses maa nedlægge sit Embæde,  
førend de tre Aar ere tilende, som han er valgt  
for.

§ 17.

Skulle Præses døe, ~~eller~~ blive syg, eller  
faae andet Forsald imellem 11te October og 11te  
Juli, vælge Repræsentanterne i første Quartals-  
møde en Interims-Præsident, som fungerer,  
indtil Forsaldet ophører.

Er Præses død; sammenkalder Secretairen en Generalforsamling, og fungerer, indtil nyt Valg paa ny Præses er skeet.

## § 18.

Ere Stemmerne ved Votering lige, gjør Præses Udslaget.

## § 19.

Præses's Forretninger ere, at haandhæve Lovene, at være Selskabets Ordfører, at modtage alle Breve, Afschindlinger &c., at bestyre Brevverxlingen m. m. underskrive og assende Selskabets Breve, hvorför hets Seigl er hos ham beroende.

## § 20.

Hvert Aars 1<sup>te</sup> October, eller, hvis det er Søndag, da den 1<sup>te</sup>, holdes Generalforsamling, hvortil Selskabets Medlemmer indbydes, og i samme fremlægges detalieret Regnskab, med Bi-lage; over det forløbne Aars Indtægter og Udgivter og fuldstændig Beretning om Forretningerne i samme Dåd.

## § 21.

Den nyvalgte Præses tiltræder sit Embete ved første Kvartalsmøde, til hvilken Tid den Fratrædende fungerer. ( See § 15. )

## § 22.

Selskabet har en Secretair, som vælges

blandt hets Medlemmer. I Overeensstemmelse med § 14 vælges Præses det første Aar, Secretairen det andet, og Cässereren det tredie, saaledes, at kun een af de tre Embedsmaend afgaaer aarligen.

§ 23.

Har Secretairen Forsald, vælger Præses en Anden i hans Sted. Han møder i alle Forsamlinger,

§ 24.

Hans Forretninger ere, at assistere Præses i alt Skriverie, Selskabet vedkommende, og at opbevare Protocollerne og Selskabets Papirer.

§ 25.

Præses forvarer Selskabets Medallier, Mosheller og Bøger.

§ 26.

Hele Selskabet samles hver 11te October, men hver 11te Januar, 11te April og 11te Juli holdes Fjerdingsaars-Møder af Selskabets Præses, Secretair, Cässerer og tolv Repræsentanter, hvilke samtlige, udenfor Generalforsamlingerne afgiøre Selskabets Anliggender.

§ 27.

Dersom indtræffende Omstændigheder udfordre det, kan der bestemmes overordentlige Møder.

## § 28.

Det tilkommer ene Præses at bedømme Nødvendigheden af et overordentlig Møde, og til den Ende at besørge Sammenkaldelsen, hvortil han berammer Tid og Sted.

## § 29.

Intet Møde fatter nogen Beslutning med mindre Præses, eller, i hans Forfald, Secretaren og otte Medlemmer ere tilstede.

## § 30.

I Forsamlingerne kan enhver Tilstedeværende gøre mundtligt Forslag; men Forslag fra Fraværende maa skriftligen indgives til Præses, som foredrager dem i det første Møde.

## § 31.

Hvad der i Selskabets Møder besluttes at udføre ( Udtællinger af Selskabets Gæsse undtagne ) overdrages den Commission, under hvis Fag det hører, at iværksætte.

## § 32.

Føruden Selskabets Medlemmer maa Præses ikke tilstede Andre Afgang til Selskabets Møder, end saabanne Udenbyes, med hvem Selskabet har corresponderet.

## § 33.

Selskabet har fire faste Commissioner:

Den 1ste for Productionen, hvortil henhører  
Nvægavl, Ager- og Have-Dyrkning, Fis-  
tie, Biergyærker, Skovbrug, &c.

Den 2den for Industrie, hvorved forstaaes  
raae Producters Forædling ved Huuslid,  
Haandværker og Fabrikker; Mekanik, Chymie  
&c., samt Fabrikaternes Udstilling og Forhand-  
ling.

Den 3die for Almeen-Oplysning.

Den 4de for Farvelighed, hvormed fornem-  
melig sigtes til Indskräenkning af udenlands-  
ke Varers Brug.

### § 34.

Til enhver Commission vælges tre Medle-  
mer, (dog ingen af de tre Embedsmænd), hvilke  
imellem sig, for hver Commission, vælge en For-  
mand. Disse tolv Commissions-Medlemmer  
udgiøre Selskabets Repræsentanter og møde i alle  
Selskabets Forsamlinger.

### § 35.

Ingen er pligtig at modtage Valg til Med-  
lem af mere end een Commission af Gangen.

### § 36.

Commissionerne vælges paa Generalforsam-  
lingerne. De Valgte vedblive i tre Aar, da  
En af dem afgaaer aarlig.

## § 37.

Commissionerne holdes hos Formanden, eller der, hvor de selv blive enige om.

## § 38.

I enhver Commissions-Samling bør samtlige tre Medlemmer være tilstede.

## § 39.

Enhver Commissions Betænkning indgives til Præses; dog, skulle Commissærerne være af ulige Meninger, indsender Enhver sin Mening.

## § 40.

En Commission raadfører sig med en Anden i de Sager, der henhøre til dem Begge; og de træde sammen, om de finde det fornødent. Men Decisionen skal den Commission afgive, til hvis Betænkning Sagen er sendt,

## § 41.

Selskabets Præmie er en Medallie, Penge, eller Agtelsestegn.

## § 42.

Agtelsestegnet er en Sølvdaase, eller et Bæger, med Indskrift, der angiver Belønningens Varsag.

## § 43.

Selskabets Medallie er dets anseeligste Præmie.

## §. 44.

Har ingen Concurrent sylbestrøjt Selskabets Fordring, men er dog Noget indkommet, der fortjener Selskabets Æpmærksomhed, kunne Præmierne, efter Omstændighederne deles blandt Concurrenterne, saa at den mest Fortjente får det Halve, eller  $\frac{2}{3}$  Deel, og den mindre Fortjente i Proportion deraf.

## § 45.

De største Præmier udsættes for de Kungs indenlandiske Forarbeidelse, for hvilke de fleste Penge gaae ud af Landet.

## § 46.

Maschiner, Modeller, Tegninger og desl: især de, som faae Præmier, hjemfalde Selskabet, med mindre anderledes betinges.

## § 47.

Skulle Nogen udenfor Selskabet indkomme med Forslag, ( hvilket er Enhver tilladt ) indhenter Selskabet først vedkommende Commissions Erklæring, og derefter bestemmes det, om det skal komme under Ventilation, eller ikke. ]

## § 48.

Enhver kan i Selskabets Navn udsætte Præmier, naar Selskabet er overbeviist om Nytten af samme, og er overdraget Ret til at bedømme og belonne det, for hvilket Præmien øfkes.

## § 49.

Præmier udsættes og tilkjendes kun ved Generalforsamlinger, Understøttelse og Bejledning gives derimod ved Fjerdingssårs ellers overordentlige Møder.

## § 50.

Priisfritter og Ansøgninger om Præmie maae være indsendte til Præses i det seneste inden 1ode Juli. Begjeringer om Understøttelse og Bejledning modtages af Præses til enhver Tid, men komme i Almindelighed ikke under Overvejelse uden i Kvartals-Møderne.

## § 51.

Selskabet giver ingen Præmie, Understøttelse eller Bejledning, førend det har indhentet vedkommende Commissions Befænkning.

## § 52.

Saafnart Mødets Forhandlinger ere tilende, uddeler Præses Præmierne, og de tilstaaede Un-

dersstøttelser, ved Unvisning paa Gassereren. Bejledning gives ogsaa directe af den vedkommende Commision, saasnart den seer sig i stand dertil, enten mundtlig, skriftlig, eller ved Laan af, eller Henviisning til de Bøger, hvori den om-spurgte Gjenstand findes afhandlet. Den Understøttelse, Selskabet, for det første, seer sig i stand til at give, kan kun bestaae i rentefrie Pengelaan af Selskabets Fond, forsaavidt denne taaler det, og mod saadan Sikkerhed, som Selskabets Bestyrere ansee betryggende.

## § 53.

Ingen erholder Præmie for raae Varers Frembringelse eller Forbedringer, der henhøre til Agerdyrkningen, uden han har paalidelige Attestater at forevise.

## § 54.

Er der utsat mere end een Præmie for en og den samme Ting, da kan den, der har vundet den første, ikke erholde flere.

## § 55.

Gassereren indkræver hos alle Selskabets Medlemmer deres Indskud. ( see § 5 ) Han modtager alle Selskabets Indtægter. og, efter Præses's Ordre, besørger alle de s Udtællinger.

## § 56.

Cassereren forbliver tre Aar i sit Embede , og  
maa være Medlem af Selstabet.

## § 57.

Han har ligesaavel sin Stemme i Selstabet,  
som andre Medlemmer.

## § 58.

Cassereren godtgjøres af Selstabet alle de  
Udgivter , som ere fornødne til Skrivmaterialier,  
Protocoller ic.

## § 59.

Selstabets Fond udsættes paa Rente , men  
den lsbende Gasse er beroende hos Cassereren.

## § 60.

Ingen Penge bør ublaanes af Gassen , uden  
mod tilstrækkeligt Pant , og med Selstabets Sam-  
tykke.

## § 61.

Cassereren bør møde i Selstabets ordentlige  
Forsamlinger. Skulle en langvarig Sygdom ,  
eller vigtige Forsald hindre ham fra hans Bestil-  
ling , vælges en Anden i hans Sted.

## § 62.

Cassereren holder en Cassé- og Restance-Bog. I den første indføres Indtægt og Ud-gift ved Dag og Datum; i den anden de Medlemmer, som ikke have betalt deres Contingent.

## § 63.

Cassé-Bogen opgjøres og fremlægges ved hvert Kvartals-Møde. Ved samme Møde fremlægges også Restance-Bogen.

## § 64.

I ethvert Kvartals-Møde har Cassereren disse Bøger med sig, til Conference med hans tilforn indgivne Ballance-Regning og Restance-Liste; og faaer han dem af Præses og Secreta-ren tilbage, med Paategning, at de ere foreviste, og befundne overensstemmende med det Indgivne.

## § 65.

I hvert Kvartals Ballance-Regning anføres, hvad Beholdning der er i Cassen, siden sidste Kvartals Regnskab, og dernæst Indtægten, og faaledes fortsføres til Aarets Ende.

## § 66.

Til hver 11te October gjør Cassereren en

ungefærlig Beregning over det kommende Aars  
Indtægter.

§ 67.

Til samme Tid forfatter Gassereren et detail-  
lert General- Regnskab over det forløbne Aars  
Indtægter og Udgivter, forsynet med de behørige  
Bilage.

§ 68.

Formændene for Selskabets Commisioner  
afvæxle indbyrdes i at revidere det aarlige Regn-  
skab.

§ 69.

Før rigtigt aflagt Regnskab meddeler Præ-  
ses Kvittering.

§ 70.

Gassereren skal uden Modsigelse betale alle  
deciderede Mangelposter, hvilket han forbinder  
sig til, naar han tiltræder sit Embede.

§ 71.

Indkommer Nogen af Selskabets Medlemmer  
med Forslag til disse Loves Forandring, da skal  
Selskabet afgjøre, ved  $\frac{2}{3}$  Stemmer, om det skal  
tages i Overvejelse. Findes enten Stemmers-  
ne imod det, eller det ikke har faaet  $\frac{2}{3}$  Stemmer,  
ansees det som afvist.

## § 72.

Er det besluttet, at det skal overvejes, forebrager Præses det i næstpaafølgende Generalforsamling, da det ved 2 Stemmer igjen besluttes, om det skal blive Lov eller ikke.

## § 73.

Når Selskabet er indbudet til at vælge eller beslutte Noget, da oplöses de §§. af disse Love, som handle derom, førend der trædes til Valg og Beslutning.

---



